

חוברת תרגול – מקום בארץ: חידות תמונה (רבוסים) על יישובים

מהדורה למורה **רגיל**

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין את מבנה חידת התמונה ואת שלבי הפתרון שלה
- להכיר את הדרכים העיקריות לבניית חידה: צירוף, אותיות, סמיכות, הומופון, חיסור, מספר וצורת זוגי
- לתרגל פתרון חידות אמיתיות ולזהות יישובים לפי אזור בארץ
- לתכנן ולבנות חידת תמונה עצמית בעזרת הכללים שנלמדו

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • איך פותרים חידת תמונה: מבנה וסולם רמזים – שלבי הפתרון

1. נכון – כך מזהים את המילים האפשריות לפני שמחברים אותן
2. לא נכון – לפעמים לתמונה יש יותר ממשמעות אחת, למשל עין יכולה להיות גם איבר וגם מעיין
3. נכון – זהו השלב השני בפתרון – ספירה לפני חיבור
4. לא נכון – תמיד בודקים אם התשובה היא באמת שם של יישוב קיים, ואם לא מחפשים מילה אחרת

חלק ב' – פרק 1 • איך פותרים חידת תמונה: מבנה וסולם רמזים – סולם הרמזים ושימוש בשלבים

1. ג – מפה – איזה אזור
2. א – האות הראשונה
3. ב – כותבים הסבר איך פתרתם
4. ג – גם מספר המילים וגם מספר האותיות

חלק ג' – פרק 1 • איך פותרים חידת תמונה: מבנה וסולם רמזים – תרגול והסבר

1. רואים
2. סופרים
3. יישוב

חלק ד' – פרק 2 • דרכי בניית חידה: צירוף, אותיות וסמיכות – זיהוי והבנה

1. א – צירוף מילים שלמות
2. ב – יה
3. ב – צירוף מילים שלמות

חלק ה' – פרק 2 • דרכי בניית חידה: צירוף, אותיות וסמיכות – זיהוי והבנה (המשך)

1. נכון – שתי המילים אפשר לצייר בנפרד ולחבר יחד
2. נכון – זאת צורת הנסמך בעברית, למשל רמה+גן=רמת גן

חלק ו' – פרק 2 • דרכי בניית חידה: צירוף, אותיות וסמיכות – השלמות

1. רמת
2. קריית
3. אילת
4. נהריה

חלק ז' – פרק 2 • דרכי בניית חידה: צירוף, אותיות וסמיכות – התאמה

1. 1 – ו (צירוף מילים שלמות)
2. 2 – ה (צירוף מילים שלמות)
3. 3 – ד (מילה+אותיות)
4. 4 – ג (מילה+אותיות)
5. 5 – א (סמיכות (ה הופכת לת))
6. 6 – ב (סמיכות (ה הופכת לת))

חלק ח' – פרק 3 • צליל דומה, חיסור וצורת זוגי – חידות מתקדמות – היכרות עם הדרכים

1. א – שתי מילים שנשמעות דומה אך כתובות או מתפרשות אחרת
2. א – רהיט – י = רהט
3. א – תמונת באר + הספרה 7 שנקראת בקול

חלק ט' – פרק 3 • צליל דומה, חיסור וצורת זוגי – חידות מתקדמות – זיהוי והתאמה

1. אתא
2. קריית שמונה
3. גבעתיים

חלק י׳ – פרק 3 • צליל דומה, חיסור וצורת זוגי – חידות מתקדמות – התאמה ויישום

- 1 – ג (ראש + פינה = ראש פינה)
- 2 – ה (רהיט – י = רהט)
- 3 – ב (באר + 7 = באר שבע)
- 4 – א (גבעה + גבעה = גבעתיים)
- 5 – ד (אתה → אתא)

חלק י״א – פרק 3 • צליל דומה, חיסור וצורת זוגי – חידות מתקדמות – הבנה מעמיקה

1. לא נכון – מורידים את האות 'י' שנמצאת באמצע המילה, לא בהתחלה
2. נכון – שתי המילים נשמעות דומה אך המשמעות שונה

חלק י״ב – פרק 4 • פותרים לפי אזור: מהגליל ועד הערבה – מכירים את החידות

1. נכון – כך בנוי סולם הרמזים בכל חידת תמונה באתר
2. לא נכון – יש חידות גם על קיבוצים, מושבים ואתרי טבע, לא רק ערים
3. נכון – כל חידה מתויגת ברמת קושי לפי מספר כוכבים
4. נכון – האתר מציג חידות משישה אזורים שונים בארץ

חלק י״ג – פרק 4 • פותרים לפי אזור: מהגליל ועד הערבה – מקום ואזור

- 1 – ו (הגליל והצפון)
- 2 – ד (חיפה והכרמל)
- 3 – א (השרון והמרכז)
- 4 – ג (הנגב והערבה)
- 5 – ב (העמקים)
- 6 – ה (השפלה והדרום)

חלק י״ד – פרק 4 • פותרים לפי אזור: מהגליל ועד הערבה – פותרים את משחק המילים

1. ראש פינה
2. נהריה
3. רמת גן
4. רהט
5. גבעתיים

חלק ט״ו – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מכירים את הכללים

1. א – אומרים בקול מה רואים בכל תמונה
2. ג – שמונה
3. ב – מילה ועוד אותיות
4. א – לנסות אותה על חבר או חברה קודם

חלק ט״ז – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מתרגלים פירוק מילים

1. שמש
2. יה
3. רהט
4. גן

חלק י״ז – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מתכננים חידה משלנו

- 1 – ג (ראש + פינה)
- 2 – ה (איל + ת)
- 3 – א (רמה + גן)
- 4 – ב (אתה → אתא)
- 5 – ד (גבעה + גבעה)

חלק י״ח – פרק 6 • משחקים: חידון מהיר, קבוצות ומפת הארץ – זיכרון ומבנה המשחקים

1. ב – שתי נקודות
2. ב – 2 עד 4
3. א – מסבירים את משחק המילים בפתרון
4. ב – ללחוץ על הנקודה הנכונה על מפת הארץ

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד מזכיר: זיהוי תמונה, ספירת משבצות, חיבור ובדיקה מול מפת הארץ
- הדוגמה לצירוף היא שתי מילים נפרדות (למשל כפר יונה) והדוגמה לסמיכות מראה שינוי ה'-ה' ל'-ת' (למשל קריית ים)
- התשובה מציגה פירוק הגיוני לחלקים מצוירים/אותיות, בהתאם לאחת מהשיטות שנלמדו

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשלושה-ארבעה שיעורים: שיעור אחד לפתרון ולסולם רמזים, שיעור שני לדרכי הבנייה, שיעור שלישי לתרגול לפי אזור, ושיעור רביעי לבניית חידה עצמית
- לתלמידים מתקשים אפשר להתמקד רק בחידות קלות ובדרכי בניה הבסיסיות (צירוף ומילה+אותיות), ולדלג על הומופונים וחיסור אות
- לתלמידים מתקדמים כדאי להוסיף דיון בניתוח לשוני: מדוע צורת הנסמך משתנה בעברית, ומה ההבדל בין הומופון להומונים
- מומלץ לסיים כל פרק במשחק קצר (חידון בעל פה או עבודה בזוגות) לפני המעבר לפרק הבא, כדי לחזק את הלמידה

חוברת תרגול – מקום בארץ: חידות תמונה (רבוסים) על יישובים

🧩 מקום בארץ – חידות תמונה: מזהים את היישוב?

חט״ב · רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – איך פותרים חידת תמונה: מבנה וסולם רמזים
2. פרק 2 – דרכי בניית חידה: צירוף, אותיות וסמיכות
3. פרק 3 – צליל דומה, חיסור וצורת זוגי – חידות מתקדמות
4. פרק 4 – פותרים לפי אזור: מהגליל ועד הערבה
5. פרק 5 – בונים חידת תמונה משלנו
6. פרק 6 – משחקים: חידון מהיר, קבוצות ומפת הארץ

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – מקום בארץ: חידות תמונה (רבוסים) על יישובים

חוברת התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו תתרגלו פתרון וחשיבה על חידות תמונה של יישובים בארץ, בדיוק כמו באתר. עברו על הפרקים לפי הסדר – כל פרק מתבסס על הקודם. בסוף כל פרק יש שאלות לבדיקה עצמית.

1 חלק א' – פרק 1 • איך פותרים חידת תמונה: מבנה וסולם רמזים – שלבי הפתרון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	השלב הראשון בפתרון חידת תמונה הוא לומר בקול מה רואים בכל תמונה	☐	☐
2	תמונה יכולה לייצג רק מילה אחת אפשרית, אין משמעות כפולה	☐	☐
3	סופרים את המשבצות כדי לדעת כמה מילים וכמה אותיות יש בתשובה	☐	☐
4	אחרי חיבור התמונות אין צורך לבדוק אם קיים יישוב כזה בארץ	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • איך פותרים חידת תמונה: מבנה וסולם רמזים – סולם הרמזים ושימוש בשלבים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו הרמז הראשון בסולם הרמזים?

א) משחק המילים ב) האות הראשונה ג) מפה – איזה אזור ד) חשיפת התשובה

2. אחרי רמז המפה, מהו הרמז הבא בסולם?

א) האות הראשונה ב) משחק המילים ג) מספר האותיות ד) ניקוי

3. מה עושים לפני שחושפים את התשובה הסופית?

א) לוחצים ניקוי ב) כותבים הסבר איך פתרתם ג) סופרים משבצות מחדש ד) בוחרים מסלול חדש

4. בחידה עם 2 מילים ו-8 אותיות, מה בודקים בשלב הספירה?

א) רק את האותיות ב) רק את מספר המילים ג) גם מספר המילים וגם מספר האותיות

ד) רק את הצבעים בתמונה

3 חלק ג' – פרק 1 • איך פותרים חידת תמונה: מבנה וסולם רמזים – תרגול והסבר

השלימו את המילה החסרה.

1. בשלב הראשון אומרים בקול מה _____ בכל תמונה

2. בשלב השני _____ את המשבצות כדי לדעת כמה אותיות יש

3. בשלב השלישי מחברים את המילים ובודקים אם קיים _____ כזה

4 חלק ד' – פרק 2 • דרכי בניית חידה: צירוף, אותיות וסמיכות – זיהוי והבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו דרך לבניית חידה משתמשת בצירוף של שתי מילים שלמות, כמו ראש+פינה?

א) צירוף מילים שלמות ב) מילה+אותיות ג) סמיכות ד) חיסור אות

2. נהריה נבנית בדרך 'מילה+אותיות'. מה החלק שאי אפשר לצייר בשמה?

א) נהר ב) יה ג) הר ד) נה

3. כפר+יונה הם שתי מילים שמתחברות לשם יישוב. איזו דרך בנייה זו?

א) מילה+אותיות ב) צירוף מילים שלמות ג) סמיכות ד) צורת זוגי

5 חלק ה' – פרק 2 • דרכי בניית חידה: צירוף, אותיות וסמיכות – זיהוי והבנה (המשך)

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בית שמש נוצר מצירוף של שתי מילים שלמות - בית ושמש	☐	☐
2	בסמיכות, כשמילה כמו 'רמה' נסמכת למילה אחרת, ה-ה שבסופה הופכת ל-ת	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • דרכי בניית חידה: צירוף, אותיות וסמיכות – השלמות

השלימו את המילה החסרה.

1. רמה + גן = _____ גן

2. קריה + ים = _____ ים

3. איל + ת = _____

4. נהר + יה = _____

7 חלק ז' – פרק 2 • דרכי בניית חידה: צירוף, אותיות וסמיכות – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ראש+פינה	___	**א.** סמיכות (ה הופכת לת)
2. בית+שמש	___	**ב.** סמיכות (ה הופכת לת)
3. נהר+יה	___	**ג.** מילה+אותיות
4. איל+ת	___	**ד.** מילה+אותיות
5. רמה+גן	___	**ה.** צירוף מילים שלמות
6. קריה+ים	___	**ו.** צירוף מילים שלמות

8 חלק ח' – פרק 3 • צליל דומה, חיסור וצורת זוגי – חידות מתקדמות – היכרות עם

הדרכים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי 'הומופון' בחידת תמונה?

(א) שתי מילים שנשמעות דומה אך כתובות או מתפרשות אחרת (ב) שתי מילים הפוכות באותיות

(ג) מילה שחוזרת פעמיים (ד) מילה שמתחילה באות חסרה

2. איזו דוגמה מתאימה ל'חיסור אות'?

(א) רהיט − י = רהט (ב) באר + 7 = באר שבע (ג) גבעה + גבעה = גבעתיים (ד) ראש + פינה = ראש פינה

3. כיצד בונים את השם 'באר שבע' בחידת תמונה?

(א) תמונת באר + הספרה 7 שנקראת בקול (ב) תמונת באר + תמונת שבע כבשים (ג) תמונת מים + אות ש

(ד) תמונת באר + תמונת שמש

9 חלק ט' – פרק 3 • צליל דומה, חיסור וצורת זוגי – חידות מתקדמות – זיהוי והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה 'אתה' נשמעת כמו שם היישוב _____

2. קריה + 8 = _____

3. גבעה + גבעה = _____ (צורת זוגי)

10 חלק י' – פרק 3 • צליל דומה, חיסור וצורת זוגי – חידות מתקדמות – התאמה ויישום

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. צירוף מילים שלמות	___	**א.** גבעה + גבעה = גבעתיים
2. חיסור אות	___	**ב.** באר + 7 = באר שבע
3. מספר במקום מילה	___	**ג.** ראש + פינה = ראש פינה
4. צורת זוגי	___	**ד.** אתה → אתא
5. הומופון	___	**ה.** רהיט − י = רהט

11 חלק י"א – פרק 3 • צליל דומה, חיסור וצורת זוגי – חידות מתקדמות – הבנה מעמיקה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במילה 'רהיט' מורידים את האות הראשונה כדי לקבל 'רהט'	☐	☐
2	'חולה' (לא מרגיש טוב) ו'החולה' (אזור בעמק) הם דוגמה להומופון	☐	☐

12 חלק י״ב – פרק 4 • פותרים לפי אזור: מהגליל ועד הערבה – מכירים את החידות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בכל חידה יש סולם רמזים: קודם מפה, אחר כך האות הראשונה, ואז משחק המילים	☐	☐
2	כל 65 החידות באתר הן רק על ערים גדולות	☐	☐
3	רמת הקושי של חידה מסומנת בכוכבים: קל, בינוני או קשה	☐	☐
4	החידות באתר מתפזרות על כל אזורי הארץ, מהגליל ועד אילת	☐	☐

13 חלק י״ג – פרק 4 • פותרים לפי אזור: מהגליל ועד הערבה – מקום ואזור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ראש פינה	___	**א.** השרון והמרכז
2. טירת כרמל	___	**ב.** העמקים
3. רמת גן	___	**ג.** הנגב והערבה
4. רהט	___	**ד.** חיפה והכרמל
5. מגדל העמק	___	**ה.** השפלה והדרום
6. קריית גת	___	**ו.** הגליל והצפון

14 חלק י״ד – פרק 4 • פותרים לפי אזור: מהגליל ועד הערבה – פותרים את משחק המילים

השלימו את המילה החסרה.

1. ראש + פינה = _____

2. נהר + יה = _____

3. רמה (בצורת נסמך) + גן = _____

4. רהיט פחות האות הראשונה = _____

5. גבעה + גבעה (בצורת זוגי) = _____

15 חלק ט״ו – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מכירים את הכללים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו הצעד הראשון כשפותרים או בונים חידת תמונה?

(א) אומרים בקול מה רואים בכל תמונה (ב) מחפשים מיד בלוח התשובות (ג) סופרים כוכבים

(ד) מדפיסים את הדף

2. כמה דרכים שונות לבניית חידה מוצגות באתר?

א) שלוש ב) חמש ג) שמונה ד) עשר

3. באיזו דרך בונים מילה כמו נהריה?

א) צירוף שתי מילים שלמות ב) מילה ועוד אותיות ג) צורת זוגי ד) חיסור אות

4. לפני ששולחים חידה לחברים, מה כדאי לעשות?

א) לנסות אותה על חבר או חברה קודם ב) למחוק את התמונות ג) להוסיף כמה שיותר תמונות

ד) לא לבדוק כלום

16 חלק ט"ז – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מתרגלים פירוק מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. בית + _____ = בית שמש

2. נהר + _____ = נהריה

3. רהיט פחות אות אחת (י) נותן את היישוב _____

4. רמה שנסמכת למילה גן הופכת ל... רמת _____

17 חלק י"ז – פרק 5 • בונים חידת תמונה משלנו – מתכננים חידה משלנו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. צירוף שתי מילים שלמות	___	**א.** רמה + גן
2. מילה + אותיות	___	**ב.** אתה → אתא
3. סמיכות (ה הופכת לת)	___	**ג.** ראש + פינה
4. צליל דומה – הומופון	___	**ד.** גבעה + גבעה
5. צורת זוגי	___	**ה.** איל + ת

18 חלק י"ח – פרק 6 • משחקים: חידון מהיר, קבוצות ומפת הארץ – זיכרון ומבנה המשחקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בחידון המהיר, כמה נקודות מקבלים על זיהוי נכון בניסיון הראשון?

א) נקודה אחת ב) שתי נקודות ג) שלוש נקודות ד) ארבע נקודות

2. כמה קבוצות אפשר לבחור במשחק הקבוצות?

א) 1 עד 2 ב) 2 עד 4 ג) 5 עד 6 ד) 7 עד 10

3. מה עושים כדי לקבל נקודת בונוס במשחק הקבוצות?

א) מסבירים את משחק המילים בפתרון ב) מציירים תמונה חדשה ג) שרים שיר

ד) בוחרים קבוצה נוספת

4. מה המשימה במשחק המפה?

א) לכתוב את שם היישוב באותיות ב) ללחוץ על הנקודה הנכונה על מפת הארץ

ג) לצייר את התמונה מחדש ד) לבחור צבע למפה

כרטיס יציאה

מה שלושת השלבים לפתרון חידת תמונה, ולמה חשוב לעשות אותם לפי הסדר?

תנו דוגמה אחת לצירוף מילים ודוגמה אחת לסמיכות, והסבירו את ההבדל ביניהן

בחרו יישוב מוכר ותארו איך הייתם מפרקים את שמו לחלקים בחידת תמונה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀